

TAIVALKOSKEN KUNTA

**TAIVALKOSKEN KUNTASTRATEGIA
- NÄKYMÄ VUOTEEN 2021**

TAIVALKOSKI
Tuhansien tarinoiden pitäjä

TAIVALKOSKEN KUNTASTRATEGIA - NÄKYMÄ VUOTEEN 2021

Sisällys

1. TAIVALKOSKEN NÄKYMÄ	3
2. NYKYTILAN VAHVUUDET.....	3
3. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS.....	4
4. PAINOPISTEET KUNNAN KEHITTÄMISESSÄ	5
Painopiste - Hyvinvoinnin edistäminen	6
Painopiste - Elinympäristön ja elinvoiman kehittäminen	7
Painopiste – Talous- ja omistajapolitiikka	7
Painopiste - Henkilöstöpolitiikka	9
Painopiste – Palveluiden järjestäminen ja palvelutavoitteet	10
5. STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN	12

1. TAIVALKOSKEN NÄKYMÄ

Tuhansien tarinoiden pitäjässä viihdytään. Toimintakulttuurimme on ketterä ja yhteen hiileen puhaltava. Monipuoliset koulutusmahdollisuudet, puhdas luonto, kulttuuri ja liikunta lisäävät yrittäjyyttä ja elävöittävät kuntaa.

2. NYKYTILAN VAHVUUDET

Taivalkosken nykytilan vahvuudet:

- Puhdas luonto
- Hyvä vesi
- Turvallinen ympäristö
- Rauhallisuus
- Tonttitilanne
- Hyvät tietoliikenneyhteydet
- Toimivat peruspalvelut (mm. koulutus ja sote)
- Liikuntapaikkatarjonta
- Vilkas kulttuuritarjonta
- Kunnassa on hyvä henkilöstö
- Yhteisöllisyys
- Hyvä taloustilanne

3. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS

Taivalkosken kuntaan vaikuttavat tärkeimmät toimintaympäristön muutostekijät ovat:

Väestökehitys ja väestön ikääntyminen

- Laskeva väestömäärä
- Väki vanhenee
- Nuoriso lähtee opiskelemaan ja hakeutumaan työelämään

Syrjäytyminen

Työperäisen maahanmuuton mahdollisuudet

Verotulot ja valtionosuudet vähentyvät ja heikentävät kuntataloutta

Heikentyvät palvelut

- Yksityiset palvelut
- Julkiset palvelut

Maakuntaudistus ja sen vaikutukset kunnan toimintaan

Työpaikkakehitys

Turvallisuus ja ympäristö

Digitalisaation mahdollisuudet

4. PAINOPISTEET KUNNAN KEHITTÄMISESSÄ

Strategian kuusi painopistealuetta määrittelevät suunnan Taivalkosken kehittämiselle vuoteen 2021 saakka. Painopisteiden tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat kunnan talousarvioiden ja -suunnitelmien valmistelua ja laatimista sekä ohjaavat kunnan jokapäiväistä toimintaa.

Strategiset painopisteet ovat sellaisia, että kunta kykenee vaikuttamaan niihin joko omalla toiminnallaan tai kumppanuudella keskeisten yhteistyötahojen kanssa. Painopisteiden tavoitteissa ja toimenpiteissä on otettu huomioon Taivalkosken vahvuudet ja ominaispiirteet.

Painopiste - Hyvinvoinnin edistäminen

Taivalkosken kunta ylläpitää ja edistää toimia, joilla lisätään kaikenikäisten kunta-laisten hyvinvointia ja sosiaalista osallisuutta sekä terveyttä ja toimintakykyä. Tavoitteena on, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen otetaan huomioon kaikissa päätöksissä ja toimissa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Hyvinvointikertomuksen mukainen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hyvinvointikertomuksen mukaiset yksityiskohtaiset toimenpiteet tavoitteille ovat määritelty hyvinvointisuunnitelmassa, jota tarkennetaan valtuustossa vuosittain
Ennalta ehkäisevät kuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tunnistetaan kuntapalveluiden ennaltaehkäisevyys: <ul style="list-style-type: none"> ○ Neuvola-, varhaiskasvatus-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystalveluiden tulee olla riittävät ja kaikkien saatavilla ○ Liikuntapaikkojen kehittäminen ja ylläpito ○ Hyvinvointisetelin käytön selvittäminen (mm. liikunta- ja kulttuuripaikat) ○ Kirjaston, kulttuuripalveluiden ja kansalaisopiston palveluiden edelleen kehittäminen ○ Toimi- ja työskentelytilat pidetään kunnossa
Kaunis ja siisti ympäristö	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ympäristöstä huolehditaan säännöllisesti ▪ Taajama pidetään viihtyisenä ▪ Reitistöjä ja niiden markkinointia kehitetään ▪ Hankerahojen aktiivinen hakeminen ▪ Järjestetään tempauksia "pidetään ympäristömme siistinä"
Nuorten syrjäytymisen vähentäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nuorten alle 25 vuotta työllistäminen erilaisiin töihin nuorisotakuun perusteella ▪ Koulupudokkaista huolehtiminen

Painopiste - Elinympäristön ja elinvoiman kehittäminen

Yritystoiminnan aloittamisen tukeminen ja tarvittavan infran tarjoaminen. Elinvoimapolitiittisista investoinneista huolehtiminen. Elinvoimaan vaikuttavat tekijät huomioidaan kunnan toiminnassa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Työpaikkojen määrän kasvattaminen 300:lla vuoteen 2021 mennessä	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nykyisten yritysten laajenemisen tukeminen ja koulutusedylytyksistä huolehtiminen ▪ Taivalkosken kunnan tavoitteiden näkyminen Naturpolis Oy:n toiminnassa ▪ Kunta osallistuu valikoituihin investointeihin ▪ Taivalkosken kilpailuetujen tunnistaminen ja huomion kohdistaminen siihen (mm. imago, tunnettavuus, toimitilaa, edullinen energia, kaavoitus) ▪ Senioriyrittäjyyden osaamisen hyödyntäminen
Tutkinnon suorittaneille nuorille taataan työpaikka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Peruskoulun päättäneet ohjataan jatko-opiskeluun ▪ Varataan talousarvioon tarvittavat varat nuorten työllistämiseen
Väkiluvun laskun pysäyttäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Muuttajatutkimuksen toimintasuunnitelman käyttöönotto ▪ Valmius ottaa vastaan maahanmuuttajia ja työperäisten maahanmuuttajien kannustaminen vakituisiksi kuntalaisiksi ▪ Kuntamarkkinoinnin kehittäminen ja brändityön toimenpiteiden käyttöön ottaminen (mm. kansainvälinen markkinointi, sosiaalinen median aktiivisempi hyödyntäminen ja turvallisuusimagon luominen) ▪ Asumiseen liittyvien taksojen pitäminen kilpailukyisenä
Etätyön kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suomen laajin laajakaista ja sen käytön aktivointi
Osa-aika-asukkaiden lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivoidaan osa-aika-asukkaita asumaan pidempään ja muuttamaan mahdollisesti asumaan pysyvästi ▪ Rakennusjärjestys ja lupakäytäntöjen tarkastelu
Matkailupalveluiden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Majoituskapasiteetin lisääminen ▪ Ohjelmapalveluiden kehittäminen ▪ Tilojen tarjoaminen toimijoille ▪ Markkinointi (alue, kansainvälinen)

Painopiste – Talous- ja omistajapolitiikka

Kuntakonsernin talous on tasapainossa ja omaisuutta hallinnoidaan suunnitelmallisesti.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Kiinteistöomaisuus on käyttötarkoituksen mukaista	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tarkastellaan ja hallinnoidaan kiinteistöomaisuutta käyttötarkoituksen mukaisesti: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kunnan omistuksessa säilytettävät ja käyttötarkoitukseltaan kehitettävät kiinteistöt ○ Kunnan omistuksesta luovutettavat kiinteistöt (mm. myyminen, purkaminen)
Toimintojen lakiin perustuva yhtiöittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toimintojen yhtiöittämisen selvittäminen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vesihuoltolaitos ○ Kaukolämmön jakelu ○ Vuokrattavat toimitilat
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunnan vuosikate kattaa poistot ▪ Investoinnit rahoitetaan pääosin omarahoituksella ▪ Lainamäärä per asukas ovat alle valtakunnan keskiarvon
Konsernietu tytär ja osakkuusyhteisöjen toiminnassa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tytär- ja osakkuusyhteisöjen luokittelu ja tavoitteiden määrittäminen ▪ Tavoitteiden määrittely omistajaohjauksessa (esim. yhtiöjärjestyksessä)

Tytäryhteisötarkastelu:

Tytäryhteisöt	Omistus %	Yhteisön elinkaari	Intressi	Toimintaympäristö	Tavoite
Kiinteistö Oy Taivalkosken Hallit	84 %	Vakiintunut	Elinkeinopoliittinen	Markkinoilla toimiva	Työpaikkojen lisäys
Kiinteistö Oy Koillismaakeskus	100 %	Vakiintunut / luovutaan	Strateginen ja elinkeinopoliittinen	Markkinoilla toimiva ja kuntapalveluita tuottava	Majoituskapasiteetin lisääminen Myynti sopivassa tilanteessa
Kiinteistö Oy Siikataival	100 %	Vakiintunut	Strateginen	Julkista palvelu tuottava	Kannattava liiketoiminta
Taivalkosken Ky-läverkot Oy	100 %	Vakiintunut / luovutaan	Strateginen ja elinkeinopoliittinen	Markkinoilla toimiva	Myynti

Osakkuusyhteisötarkastelu:

Osakkuusyhteisöt	Omistus %	Yhteisön elinkaari	Intressi	Toimintaympäristö	Tavoite
Taivalkosken Voima Oy	50 %	Vakiintunut	Strateginen	Markkinoilla toimiva	Kilpailukykyinen kaukolämpö
Kairan Kuitu Oy	35 %	Vakiintunut	Elinkeinopoliittinen	Markkinoilla toimiva	Kannattava liiketoiminta
Kiinteistö Oy Taivalkosken Yrittäjätalo	26,83 %	Vakiintunut / luovutaan	Elinkeinopoliittinen	Markkinoilla toimiva	Kannattava liiketoiminta / myynti
Taivalkosken asunto-osakeyhtiö Rautataival	25 %	Vakiintunut / luovutaan	Strateginen	Julkista palvelua tuottava	Myynti
Naturpolis Oy	20,9%	Vakiintunut	Elinkeinopoliittinen	Julkista palvelua tuottava	Säilytetään Inhouse-asema

Painopiste - Henkilöstöpolitiikka

Henkilöstöpolitiikka seuraa aikaa. Henkilöstöpolitiikassa varaudumme ulkomaalais-työvoiman vastaanottamiseen.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Osaava, motivoitunut ja muutoskykyinen henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onnistuneet rekrytoinnit <ul style="list-style-type: none"> ○ Kunnan kannalta paras vaihtoehto/ei poliittinen päätös ja täydentää tiimiä. Tulevan esimiehen vahva vaikutusmahdollisuus. ▪ Hyvät johtamiskäytännöt ▪ Työelämän uudistaminen ja sukupolven vaihtuminen ▪ Yrittäjämäisempi näkemys työelämään ▪ Hyvät käytänteet työhön perehdyttämiselle ▪ Kunnan pelinsääntöjen määrittäminen etätyöskentelylle (esim. osatyökykyiset)
Henkilöstöohjelman mukainen toiminta henkilöstöjohtamisessa	Henkilöstöjohtamisen painopisteet, on määritelty erillisessä henkilöstöohjelmassa (liite 1)

Painopiste – Palveluiden järjestäminen ja palvelutavoitteet

Palvelut tuotetaan asiakaskeskeisesti kunnan omana työnä, kuntayhteistyöllä tai ostopalveluna. Kunnan palveluiden tuotantomarkkinat avataan kilpailulle siten, että se on läpinäkyvää, ja hyödynnetään yksityistä ja kolmatta sektoria.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Hyvät kuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Huomioidaan ohjenuorana toimialojen vuosisuunnitelmien laadinnassa ▪ Palvelutarjonta paremmin näkyvillä kunnan verkkosivuilla ▪ Oikeilla paikolla osaavat ja aktiiviset toimijat ▪ Kysynnän mukaiset liikenneyhteydet ja saatavuus
Lukiokoulutuksen säilyttäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kilpailukykyinen ja houkutteleva oma lukio, jolla houkutellaan opiskelijoita kunnan ulkopuolelta ▪ Liikuntapaikkojen vetovoimaisena pitäminen kurssitarjonnassa
Toisen asteen ammatillisen koulutuksen säilyttäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ammatillinen koulutuksen toimipisteen säilyttäminen (metsäkoneen kuljettaja, maarakennuskoneen kuljettaja, kaivosmieskoulutus, lähihoitaja) ja uusien opiskelulinjojen avaaminen (esim. uudet alat ja digitaalisuus) ▪ Kunnalla aktiivinen rooli elinkeinoelämän toimijoille koulutuksen tarjonnasta ▪ Kunnalla aktiivinen rooli toimipisteen markkinoinnissa ▪ Laadukkaat toimitilat
Palveluita tuotetaan useilla eri tavoilla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Palveluita tuotetaan omana toimintana, kuntien välisenä yhteistyönä, yhteistyössä kolmannen sektorin tai yritysten kautta sekä ostopalveluna ▪ Ostopalveluiden säännöllinen kilpailuttaminen ▪ Hankintalain ulkopuolisissa hankinnoissa otetaan huomioon alue ▪ Palvelusetelin käytön laajentaminen
Tukipalveluiden tuottaminen järkevästi ja tarkoituksen mukaisesti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunta on tiiviisti mukana maakunta- ja sote-uudistukseen liittyvien yhdyspintapalveluiden uudelleen järjestelyssä (ruokapalvelut, talous- ja henkilöstöhallinto, kiinteistöhoito ja ICT-toiminta)
Taivalkoski on Koillismaan kulttuuriveturi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunta turvaa jatkossakin laadukkaat kulttuuripalvelut ▪ Kunta ostaa kulttuuripalveluja Päätaloinstituutilta
Korkeakouluopintojen mahdollistaminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen ja luominen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa (etätenttiminen kansalaisopistossa) ▪ Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun kanssa partnerikumppanuuden tavoittelu

Painopiste – Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittäminen

Tavoitteena on olla yhteisöllisempi kunta, jossa toisista välitetään. Kunnan hyvinvointityöryhmään pyritään jatkossa ottamaan mukaan edustajia myös kuntaorgani-

saation ulkopuolelta. Toiminnassa kehitetään sähköistä palautejärjestelmää ja nuoret halutaan mukaan vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Yhteisöllisyyden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunta kutsuu sidosryhmät tasaisin välein pohtimaan mm., miten Taivalkoskea kehitetään tulevaisuudessa? ▪ Välittämisen kulttuurin lisääminen (keinoina mm. yhdessä toimiminen, erilaiset kokoontumiset, talkoohengen elvyttäminen, vastuun ottaminen lähimmäisistä) ▪ Hyvä yhteistyö aktiivisen kolmannen sektorin kanssa ▪ Tapahtumien edelleen järjestäminen kuntalaisille ▪ Tuetaan asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua, valmistelua ja toteutusta
Palautejärjestelmän kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sähköinen palautejärjestelmä kunnan kotisivuille ▪ Kuntalaiskyselyjen tekeminen toimintoja kehitettäessä
Hyvinvointityöryhmän kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hyvinvointityöryhmän täydentäminen kuntalaisten ja yhteisöjen edustajilla
Poliittinen päätöksenteko ja vaikuttaminen tutuksi nuorille	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jatkossa nuorisovaltuuston edustajalle kutsu valtuuston kokouksiin

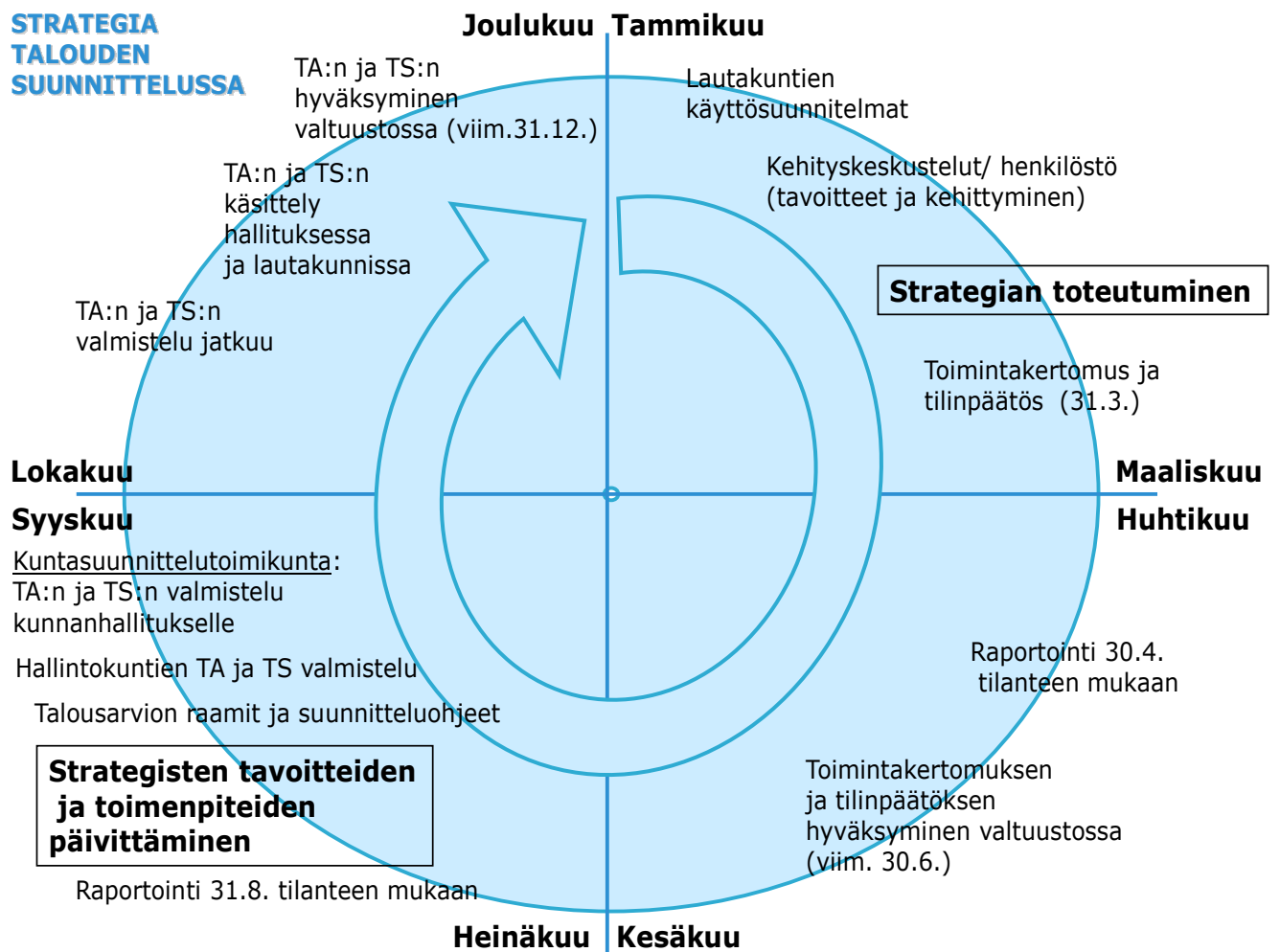
5. STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Miten toteutamme strategiaa

Strategiaan toteutumista tarkastellaan tilinpäätöksen yhteydessä, jolloin strategian tavoitteita sekä toimenpiteitä verrataan kuluneen tilinpäätösvouden to-

teutumiseen. Talousarvion teon yhteydessä strategian tavoitteet näkyvät yksityiskohtaisempina toimenpiteinä.

Strategia jalkautetaan työyhteisöjen päivittäiseksi toimintatavaksi ja päämääräksi. Strategia ja sitä toteuttavat vuosittaiset toimenpiteet otetaan määräajoin työpaikkakokousten ja kehityskeskustelujen asialistalle strategiakauden aikana.

Kuva 1. Strategian tarkastelua tilinpäätöksen ja talousarviotyöskentelyn yhteydessä